

Izhaja
tiskrak na teden:
v tork, četrtek,
soboto.

ZA RESNICO SLOVENSKE OD BOJA DO ZMAGE! **SLOVOS**

Issued
three times a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILLO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORIA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 63.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 26. MAJA — SATURDAY, MAY, 26, 1923.

LETO (VOL.) IX.

KOMUNISTI ZA PORENSKO REPUBLIKO.

Zasedli dva mesta v Ruru. — Nameravajo ustanoviti sovjetsko republiko. — Več ubitih pri spopadih.

Berlin. — Po poročilih iz Gelsenkirchen je zastavalo nadto tisoč ruderjev in raznovrstnih industrijskih delavcev v Ruru. Gelsenkirchen so zasedli komunisti in mesto se nahaja pod začasno delavsko vlado, ki so jo na hitro formirali voditelji. Policia in vse civilno uradništvo je baje pogzano iz mesta in nikogar ni, ki bi opravljal policijsko službo v mestu. Napad na mesto se je vodil prav po vojaško. Delavci so prikonalci v formacijah v mesto in odposlali svoje odposlanke z zahtevami za predajo mesta. Kakor hitro so mestni uradniki zapustili svoje urade so prevzeli vlado nad mestom delavci. Na isti način so zasedli tisto mesto Dortmund.

Zasedba teh dveh mest pravi berolinski list "Der Tag" je samo predmeta ustanove sovjetske Nemčije. List ogorčen na pada Francoze, in jih dolži, da so oni krivi, da bo prišlo v Nemčiji do notranjega preobraza, ki bo v korist radikalnim elementom.

— Iz Dortmundu poročajo, da je zadnji tork ponoči padlo 5 oseb, ko je prišlo do spopadov med policijo in komunisti, mejetimi ena žena in en mladoletni otrok. Ranjenih pa je bilo do 60 oseb.

Francosko vojaštvo se zdržuje vmešavanja, vendar pričakovati je, da bo prišlo do konfliktu med njimi in komunisti. Na drugi strani se pa sliši, da je Francozom všeč, da bi si prebivalci organizirali neodvisno Porenško republiko, ker s tem bo med Nemčijo in Francijo teritorijalna pregradba, ki bo kolikor toliko ščitila Francijo čez leta pred konflikti, ki bodo meje obema narodoma gotovo nastajala, ako bosta teritorijalno mejila eden z drugim.

Glavno nezadovoljnost meje narodom pa povzroča strašna draginja, ki je poskočila samo zadnji teden v okupiranem teritoriju za celih 200 odstotkov.

V prihodnjih par dneh je pričakovati velikih preobratov v Porurju.

REŠEVALNA AKCIJA NA RUSKEM KONČANA.

New York. — Ameriški reševalni urad poroča, da se je z reševalno akcijo na Ruskem prenehal z 19. majem t. l. Ameriška reševalna postojanka v Moskvi je baje razdelila po deželi za \$7,600,000 raznovrstnega blaga in življenskih snovi.

AMERIŠKI POSLANIK SE VRAČA.

Berlin. — Ameriški poslanik za Ogrsko Theodore Brentano, je včeraj dospel v to mesto od koder se bo v kratkem podal proti domu v Ameriko. Je li gre samo na počitnice, ali misli podati ostavko kot poslanik nizano.

HARDING BO PRISTOPIL K PROSTOZIDARJEM.

Washington, D. C. — Prezident Harding je oznanil, da bo šel 9. junija v Milford, Del., kjer se bo vrnil sprejem in vpeljevanje v prosto zidarsko ložo. Na isti dan bo baje sprejet mej prostozidarje tudi pomozni mornariški tajnik Theodore Roosevelt.

TEŽKA NALOGA ZA HADINGA.

Washington, D. C. — Iz zanesljivih virov se poroča, da ima prezident precej nasprotnikov svetovnega tribunala celo v lastnem kabinetu, kjer so povečini vsi njegovi osebni prijatelji, a za tribunal ne soglašajo. Vse to pokazuje, da bo njegova pot za svetovni tribunal prav tako težka, kot je bila Wilsonova za ligo narodov.

BALDWIN JE ANGLEŠKIM DELAVCEM VŠEČ.

Curzonova nenaklonjenost do delavstva, je pripomogla Baldwinu na ministarski stolci.

London. — Sprememba v angleški vladi ima velik pomen za angleško delavstvo. Bonar Law, dasi drugače vseskozi poštenjak, ki bi bil lahko še precej časa kramaril vladni čoln, da bi ga ne nadlegovala kruta bolezen, radi katere je moral resignirati kot ministrski predsednik, je znani, kot strog konservativec — starinar, ki se je zavzemal za stare politike Anglike. Lloyd George ni odobraval njegove politike, ker George je eden izmed tistih državnikov, ki pravi, da treba orijentirati državno politiko tako, kakor zahtevajo dnevni preobrati in slučaji v politiki.

Ako bi bili pred par dnevi vprašali, kakega državnika, kdo bo Lawov naslednik, bi vsakodobi stavil deset proti eni, da Curzon, ker je bil dosedaj za Lloyd Georgem eden izmed najbolj razvijenih angleških državnikov. Toda tisti, ki so tako pričakovali, so pokazali, da notranjega položaja v Angliji ne poznavajo. Kajti Curzon je reakcijonar in se delavstvu ni nikdar kazal prijaznega.

V Angliji vlada danes prav tako veliko nezadovoljstvo, kot vrlada po vseh drugih državah. Zlasti meje delavstvom je največja nezadovoljnost. Delavski voditelji v parlamentu so vodili temeljite obstrukcije proti Bonar Lawu. Stanley Baldwin so pa v ljudski zbornici vzljubili, zlasti delavski voditelji, ker Baldwin je vedno ugovarjal proti angleški svovražni politiki do Rusije. To je tudi vrglo na tehtno glavni utež za Stanleya Baldwin kot bodočega ministarskega predsednika Anglike.

POINCARE DOBIL NOVO ZAUPNICO.

Pariz. — Francoski senat je danes volil z 180 glasovi proti 109 za nadaljnjo zaupnico ministarskemu pred. Poincare-u. Tem se senat pokazal, da soglaša z njegovo politiko proti Nemčiji.

BIVŠI ILLINOIŠKI SODNIK UMRL.

Long Beach, Cal. — Prednočnjim je preminul v tukajnjem Kennebec hotelu P. Hand bivši illinoiški sodnik. Hand je bil član illinoiškega vrhovnega sodišča nad 8 let.

TURČIJA HITI S PRIPRAVAMI ZA VOJNO.

Carigrad. — Iz vseh delov Trakije, ki so jo Turki zasedli po Mudanski konferenci prihajojo poročila, da Turki dovažajo municijo, topove in drugo vojno orožje, čez ožine v Trakijo. Tudi je prišlo z 7 tisoč turških vojakov zadnji teden.

KRATKE AMERIŠKE VESTI

Včeraj so obiskali prezidenta Hardinga v Beli hiši senatorji, Lodge, E. Root, poslanik Harvey in bivši sodnik J. H. Clarke. Konferirali so glede vstopa Zedinjenih držav v svetovni tribunal, za katerega bo Harding pričel v kratkem agitirati.

Indijanci iz Kalifornije so vložili po svojem glavarju v Washingtonu tožbo proti Federal Power Co., ki baje oddaja njihovo zemljo v najem za več let neki Elektro Metal Co. iz San Francisco. Indijanci trdijo, da je njih lastnina vknjižena na narodne gozdne rezervacije v tem kraju že od leta 1848. v pogodbi, v kateri je Mehika izročila dotedne kraje Zedinjenim državam.

Iz Winchester, Mass. se poroča, da je sinoc skočil iz tira brzovlak New Hampshire Express in da se je pri nezgodni ponesrečil nad 50 potnikov. Smrtnih slučajev ni.

Druga železniška nesreča se je zgodila včeraj blizu Benkelman, Nebraska, skočil je s tira brzovlak New Hampshire Express in da se je pri nezgodni ponesrečil nad 50 potnikov. Smrtnih slučajev ni.

V Sioux, Ia. je bil včeraj obsojen na 8. let težke ječe črnec James Pennington, ki je baje umoril nekega črnca Henry-a Jakson.

Iz Oklahoma City poročajo, da je prestopila North Canadian reka svoje bregove in polnila celo okolico. Nad tri sto posestnikov je moral radi povodnje zapustiti svoja domovja.

V Toledo, Ohio sta bila obsojena Eddie O'Brien in James C. Olson na 50-let ječe v Atlantski kaznilnici, ker sta baje sodelovala pri poštnem ropu, v katerem je gotovi banditski gang oropal pošto v Toledo za 1 milijon dolarjev.

Iz Bensonia, Arizona se poroča, da je sinoc ubila eksplozija treh smodnišnic 4 čuvajev, ki so bili v službi pri Apache Power Co. Vse štiri čuvaje je raztrgal na kose. Eksplozija je bila tako silna da je zračni pritis v bližini pretrgal telefonske in brzjavne žice.

Včeraj so pričeli v Chicagò z delom za gradnjo 400 čevljev visokega stolpa, ki ga bo postavila chicaska Tribuna na Zgornjem delu Michigan ave. Stolp bo baje pravi umetniški kras za Chicago.

V Little Rock, Ark. je udarila včeraj strela v tamkajšno javno šolo in ogenj je uničil dobršni del poslopja. Materialna škoda se ceni nad 50 tisoč dolarjev.

Krvava statistika pokazuje v Chicago od novega leta do danes 251 smrtnih avtomobilskih slučajev, 94 od munšajna in 90 od revolverskega streljanja.

V Helena, Mont. so čuli potresne sunke prednočnjim. Sunki so se pojavili dvakrat.

V Hibbing, Minn. se je prednočnjim ubil Jugoslovjan Tom Smallovich, ki je bil vposljen pri Winston Dear Co. Padel je z razstrevalnega stroja in si prebil lobanjo.

V New Orleans, La. imajo zdravnik pred seboj ženo, ki je bila zabodena v srce, a živi. Zdravnik so ji zašli srčno mrežno in znamenja kažejo, da bo prebolela.

ZOPETNI SPOPAD MEJ LITVINC IN POLJAKI.

Waršava. — Obmejne straže so se spoprijele blizu vasi Jegliniec, nakar so posegle v boj dve poljske stotnine vojašta s strojnicami in prisili Litvincem k umiku. V boju je padlo 8 litvinskih vojakov in 6 poljskih. Obenem so Poljaki zaplenili Litvincem 4 strojne puške in nekaj materiala.

GRKI SE ZBIRAJO ZA VOJNO.

Ameriški guverner Allen iz Kansasa, ki je potoval čez Trakijo pravi, da je 200 tisoč Grkov pripravljenih.

Lausanne. — Dočim se na Lozanski konferenci poganjajo za zaprtimi vratmi in svet le malo zve za primitivne rezultate, ki jih rodijo dnevnih sestankov raznih državnikov, se Grčija radikalno pripravlja za vse slučaje. Kanski guverner, ki je pred tedni odpotoval na bližnji vzhod, da sam vidi posledice minule Grško-Turške vojne, je potoval skozi Malo Azijo čez Carigrad in Trakijo. Prednočnjim je dospel v Lausanne v Švico in izjavlja, da se ob zapadnem bregu Marice kar tare grškega vojaštva. Iz zanesljivih virov je izvedel, da ima Grčija pripravljenih nad 200 tisoč mož, in da v slučaju sovražnosti bodo v Cagliariju tekom dveh tednov.

Tudi Francija in Anglia baje vodita poganjaj v Lausanne pod pretvezo, in mejetm pridno zalačajo Grčijo z municijo, pa tudi same se temeljito pripravljajo na udarec. Francozi v Siriji stalno dovažajo ojačanja, kjer se šteje francosko moč že do 40 tisoč mož. Pa tudi Turki imajo močno armado na sirski fronti, ki šteje do 50 tisoč mož.

Iz tega tihega pripravljanja ne more slediti drugega kot spad. Turčija bodo temeljito ostrigli in potem bo mirna. Glavna naloga zaveznih diplomata v Lozani je sedaj dobro razdrojiti Rusijo in Turčijo, ko bo to doseženo bodo poropotali s Turčijo, ki bo morala plesati, kjer bodo živigali antantni gospodje.

Cerkle ob Krki. Občinski odbor cerkljanski je v svoji seji dne 22. aprila t. l. imenoval čestnim občanom občine Cerkle poslance Antona Sušnika in Matja Tomazina, kaplana v Cerkljah. Oba odlikovana gospodata sta se stekla velikih zaslug, da se je zgradil tako dolgo zaželeni most na Krki pri Cerkljah.

Velika tativna v Balkanski banki. V prostorih "Balkanske banke" v Zagrebu je bila pred nedavnim časom izvršena velika tativna. Ko je blagajnik omenjene banke odstrelil odposlanca banke R. Sever d. d. v treh zavojih 300.000 Din. sta na zagonetno način izginila dva zavoja, predno jih je preveli in prešel od poslanec banke R. Sever. Policija je takoj uvedla preiskavo. Sumljiva oseba, ki je najbrže izvršila tativno, je bila aretrirana včeraj v Mariboru.

Strupena klobasa. V nedeljo dopoldne je 21-letni pivovarniški delavec Ivan Tuch v Mariboru po zavžiju klobase začutil močne bolečine. Ker so iste postajale vedno večje, so Tucha prepeljali v bolnišnico, kjer se je ugotovilo, da je zastrupljen.

Zopet sropad orožnikov z razbojniki. Na meji Hercegovine in Črne gore je prišlo prošli mesec do sropada med orožniško patroljo in razbojniško četo Muje Bašovića. Dva orožnika sta bila ustreljena, razbojniki pa so počeli preko črnogorske meje.

Zasledujejo jih na obeh straneh. Tolpa sestoji iz šestero mož.

Umrl je 30. aprila v Vipavi g. Franc Radoslav Silvester, posestnik, trgovec in znani pesnik. Pokopali so ga v sredo, dne 2. maja. Blag mu spomin!

Drobne vesti. Na glavnem kolodvoru v Ljubljani je bila aretrirana 17 let stara Julijana Vrabič iz Huderij pri Trebnjem, pri kateri so našli kriminalni organi blaga in denarja v vrednosti 20.500 kron, kar je vse ukradla v Huderjih ter se s plenom pripeljala v Ljubljano. — Na kolodvoru v Dravljah sta prošli petek dva vajence iz Ljubljane kradla medenino in odšla z njo proti Ljubljani. Neki čuvaj, ki je mlada uzmovica opazoval, je o tativni telefonično obvestil policijo v Šiški, ki je vajenca v Šiški prijela in spravila pod ključ. Medenina pa bila vredna nad 10.000 kron.

JUGOSLAVIJA ZBIRA SVOJE ČETE.

Dunaj. — Bulgarske obmejne straže poročajo, da se zbira ob bulgarsko-grški meji večje enote Jugoslavanskega vojaštva. Kakošen namen ima to vojaško koncentriranje poročilo ne omembna.

JUGOSLOVANSKE NOVICE

TAJNOST K. K. K. V NEW YORK DRŽAVI NEMOGA.

Albany, N. Y. — Guverner Smith je danes podpisal predlog, ki zahteva od sedaj naprej kot državna postava, da se mora vsaka organizacija, ki šteje več kot 20 udov registrirati v uradu državnega tajnika, ter mora vsako leto in vsako spremembo svojih pravil vknjižiti v tem uradu. S tem je tajnost Ku Klux Klan odpravljena.

ZOPETNI ULTIMATUM KITAJSKIM BANDITOM.

Vsa pogajanja ne izdajo nič. — Banditi drže ujetnike v gorovju. — Nevarnost je da obole.

Peking. — Kitajska vlada je danes poslala po posebnem vladnem selu končni in zadnji ultimatum, da morajo banditi izpuščati tujezemške ujetnike, sicer se bo porabilo vse državne vire, da se bo bandite polovilo in razorilo in temeljito kaznovano za vsak najmanjši čin, ki bi ga skusali napraviti ujetnikom banditom.

Včeraj sta imela daljšo konferenco tudi minister Schurman in ameriški general O'Connor, ki poveljuje ameriškim četam v Tientsinu. Kake načrte sta načrivala na sestanku ni znano. A toliko je gotovo, da bodo ameriške čete v kratkem nastopile, a bo ne vrla dosegla zaželenih vspehov banditov.

Mr. Powell poroča, da se je batil, da se bo pričelo mej jetniki širiti razne bolezni. Pravi, da so banditi že nad štirideset kitajskih ujetnikov pokopali v pesku v jasno plitvih grobovih in da sramad od trupel prihaja iz peska in postaja od dneva do dneva neiznoznejši. Sploh pa v gorovju, kjer drže ujetnike v ujetništvu ni nobiti niti zdrave vode, kar je zelo nevarno, da se prično širiti kake bolezni.

<h2

EDINOST

(UNITY.)

Izhaia vsak terek, četrtek in sredo. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 West sand Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 008.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year	\$1.75

STEVILO POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARII naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Nekaj o razrednem boju.

Če pogledamo v liste naših "prosvitljenih" naprednih slovenskih kričačev v Ameriki, ne najdemo v njih drugega, kakor samo hujskanje razreda na razred. Razredni boj! Pod to zastavo zbirajo svoje pristaše, ki jih je seveda vedno manj in jim zabitavajo v glavo, da edino potom razrednega boja bodo zasigli žarki lepše bodočnosti delavskemu razredu na svetu. "Boljša bodočnost!" koga ne vlečeta te dve sanjaški besedi? Koga naj si ubogi trpin želi bolj, kakor lepše bodočnosti? Kdo si je pa ne želi? A, kako jo doseči, to je pa drugo vprašanje!

Socialisti, poleg njih komunisti zahtevajo boljšo bodočnost na podlagi razrednega boja le zase, za druge razrede se ne menjijo. Da se ta obdolžitev bolje podpre poglejmo za trenutek v dobo Jakobinstva na Francoško in v sedanjo dobo boljševizma in komunizma na Ruskom.

V Francoški revoluciji so izganjali iz države duhovnike, redovnike in redovnice, pa tudi mnogo drugih inteligentov je moralno pobrati svoja šila in kopita in oditi v svet. Na krmilo vlaže so prišli nahujski elementi enega razreda, ki so se proglaševali za edine, ki so vredni, da bi se smeli greti na božjem solnecu. In vendar je eksistenza družbe nemogoča samo z enega razreda. Rezultati so na Francoškem kmalu govorili, kako velikega kozla so ustrelili Jakobinci s svojim nespametnim nastopom. Danes prosijo ljudi tistih stanov, ki pripadajo v tiste razrede, ki so jih preje s silo iztirali iz rodne grude v tujino, da naj pride nazaj in pomagajo ohraniti francoškemu narodu moralno, ker propada na vseh koncih in krajih.

In na Ruskom? Isto Jakobinstvo se je ponovilo pod drugo masko in seveda v veliko večji obliki grozote kot na Francoškem. Pa prihodnja zgodovina bo prav tako dokazala, kako napacen je bil boljševizem, kako je onesrečil Ruski narod, kakor to pokazuje sedanja zgodovina o velikanskih napakah, ki jih je napravil Jakobinism na Francoškem.

Sebičnost in nevočljivost sta sestri, in sti prav tako starci kot človek. Od pamtiveka sti spremljali človeka po vseh njegovih potih. Kajn je prič začel s sovraštvom do svojega brata Abelina, prvi razredni boj se je pojavil med njima. Sebičnost in nevočljivost te dve sestri sti nahujskale Kajna, da je pograbil gorjačo in ubil svojega lastnega brata. In Gospod se je oglasil in maščeval brata in pokazal, da je za svet ustvarjena vsa družba, vsi sloji in razredi, da so vsi ljudje izšli od njega in da so vsi vstvarjeni za življenje.

Sebičnost in nevočljivost sta igrali od tedaj naprej vedno svojo ulogo in igrate jo v družbi še danes. Ako bi se to zlo ne držalo delodajalca, bi dal delavcu, ki ga najema v svojo tovarno, da mu opravlja tam težka dela, kar pošteno zaslubi in bi mu ne utrgaval zasluba, kakor to dela. Ker je delodajalec sebičen, mora biti sebičen temu logično tudi delavec in tako se ravnata dan za dnem v družbi vsak za svoje, delavec seveda opravičeno, a delodajalec čestotrat krivično in neopravičeno. In vendar je Stvarnik ova vstvaril zase, ova sta eden drugemu koristna, ne delavec bi ne mogel izhajati brez delodajalca in ne delodajalec brez delavca. Oba sta potrebna eden drugemu in tega ne uvidita. Razredni boj se bije med njima in to v škodo obeh.

Svobodomiselstvo pošabuje kapitalista, da misli, da sme dežati kar hoče proti delavcu, da ga sme izkoristiti do mozga, da izkraviti za njegove interese do zadnje kaplje krvi. Komunizem in socializem na drugi strani pa hujška delavca, mu vbrizguje s svojim hujskanjem sebičnost v kri, češ, sam si pošči pravico s svojo pestjo, nobenega ni nad teboj ne Boga ne hudiča, sam si lahko gospodar če hočeš. Svobodomiselstvo in socializem sta kakor dva zapeljivca, dve mamije, ki zapeljujeta družbo vsak po svoje in jo hočeta odtegniti od tiste poti, katero je družbi pripravil sam Stvarnik.

Vendar poglejmo v družbo. Ali ni družbi potreben vsak razred — ako se hoče že tako imenovati? Kaj bi počel kmet, ko bi ne bilo kovačev, da bi mu izdelovali pluge in drugo poljsko orodje. Kaj bi jedel kovač in vsi drugi razredi in sloji v družbi, ko bi ne bilo kmeta, da bi obračal brazde in obdeloval zemljo, da bi rodila kruh? Kje bi bila civilizacija in kultura, ako bi ne bilo intelligentov, ki bi širili vedo in izobrazbo? Itd. Vsak ud v družbi je potreben, vsak razred in vsak sloj. — Stvarnik je vstvaril človeka in zemljo in zastonj je, v potu svojega obraza si boš služil svoj kruh je dejal prvemu človeku po grehu in to se nadaljuje in se bo do konca dni.

Človek si pa lahko to življenje izboljšuje, toda ne z bratovskim bojem, ampak z ljubezni do bližnjega, da pomaga prenašati gorje svojega bližnjega, da ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. In če kapitalisti tega nauka nočajo poznavati, bodo enkrat prejeli plačilo, kakor jo je prejel Kajn, ki je ubil svojega brata.

Zato kdor priporoča razredni boj, ta priporoča sebičnost in nevočljivost. Ta neti v družbi nemir in polaga mej njo dinamit nezadovoljnosti.

Za zgled si vzemite dragi čitatelji naše socialisti in komis-

niste. Ali niste prišli pred leti kot eni, kot bratje, ki govorite isti slovenski jezik, katerega je vas naučila slovenska mati semkaj v novi svet Ameriko. Kako je Vam zakopreno srce, ko se je oglasil v kakem listu pred leti nazaj kak rojak s kakim dopisom. Kako ste se lepo pogovarjali mej seboj. Danes poglejte! Prej največji prijatelji, ste danes največji sovražniki. Protiverski fašatniki so iz vas naredili Kajne.

Ti si "farški," te zmerjajo odpadniki. In odkod to? Odkod je prišla ta izvanredna "prijaznost" mej nas? Obrnite se na Lawndale, v Milwaukee, tam boste našli par škribantov, ki izdajajo svoje rdeče liste, s katerimi so zanesli v sreca nekdanjih vaših dobrih prijateljev to Kajnovo sovraštvu. Da se sedaj gledate, kakor Kajn.

Tako je napravilo vedno hujskanje za razredni boj mej Slovenci. Žalostne so te razmere! Komu se ne gabijo? A kaj to mar Zavertniku in njegovim škribantom. Iz tega si kujejo svoj kruh, svojo bodočnost! O, sleparja vseh sleparij!

Socialisti uče svoje pristaše, da se naj borijo s silo, da se naj polaste vse lastnine s silo. Krščanstvo pa uči naprej za pravico, a glej, da ne boš pri tem delal nikomur krivice. Tako stoji socialistizm nasproti krščanstvu ponizno, kakor Abel pred Kajnom. In zakaj socialist nima srca za svojega bližnjega, zato ne, ker je zavrgel nauk svojega Stvarnika, zato je nepraktičen v svojem nastopu, ker nima teh naravnih pojmov pravica in krivica, temveč mu je vsa pravica moč.

Razredni boj je torej družbi škodljiv in ker ga socialistem tak kakoršnega usiljujejo rdeči socialisti priporoča, zato je socialist nemogoč, ki v resnici delavskega in družabnega vprašanja rešiti ne more!

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Chicago, III. — V nedeljo smo imeli v naši župniji Sv. Štefana sv. Birmo, katero je izvršil posmožni škof Chicaški Rt. Rev. E. F. Hoban. Birmanih je bilo 136 otrok. Cerkev je bila okrašena kar še nikdar. Povsodi se vidi spretna roka naših dobrih slovenskih čč. sester. Ker je cerkvena barva binkoštnega praznika rdeča, bil je cel otar temu primočno okrašen. Ves oltar je bil okrašen z rdečimi vrtnicami posmešanimi z rdečimi nageljini med obilnimi svečnikami zlati prt z rdečo podlago, krasen nov rdeči zastor tabernakeljna obrobljen z belim okvirjem, kjer se je videla spretna umetniška roka naše preč. komisarne prednice sestre M. Sebastijane. Rdeča preproga na stolju za knjige — poleg tega rdeča mašna obleka na belem ozadju našega oltarja je naredilo v resnici čarobno sliko, da je vsakdo občudoval lepoto oltarja.

Cerkev je bila do zadnjega kotička nabita od obhajilne mize pa do zunaj cerkve na cesti so stali ljudje kakor "žvezlenke v škatljici. Sv. mašo je imel naš kapelan Rev. Father Leo. Po maši je pa prišel škof ob obilni azistenci desetih duhovnikov v cerkev, kjer je imel najprej nagonov v angleščini in So. Chicaški župnik Rev. Benvenut Winckler, znani sloveci pridigar pa v slovenščini. Nato je bila birma. Pri birmi smo opazili tako vzorni red, da smo se čudili, da je bil mogoč pri tako natlačeni cerkvi ohraniti tako lepi red. Vsak boter in vsak birmanc je natančno vedel, kaj ima storiti, kam iti. Birmanci so sedeli v eni klopi za njimi njih botri. Kakor čujemo se je tudi gospod škof kako povhalno izreklo o vsem in čestital našemu župniku za tako vzoren red. Vsi botri in botre so morali skupaj z birmanci opraviti skupno sveto obhajilo pri pol osmi maši. Tudi tukaj se je opazilo, kako je župnija sv. Stefana lepo disciplinirana. Okrog 450 ljudi je pristopilo pri tej sv. maši k sv. obhajilu, katerega sta delila Rev. Fr. Šaloven, župnik iz La Salle in domaći župnik, pa vse v toljekem redu! Ni lahko ohraniti red pri tako tesni cerkvi pri toljki množici ljudi. — Zato smo bili ponosni dan farani na našo župnijo. Vsi botri iz sosednih naselbin so nam častitali. — Če bo še 3. junija slavnost tako lepo vspela kakor je birma, pa bomo veseli.

Faran.

Forest City, Pa. — Dne 10. maja me je "Lukamatija" odpeljal iz Steeltona proti Forest City, kjer se sedaj nahajam. Vožnjo sem imel jako počasno, ker tukajšnji vlaki počasi cincajo, kakor na kamniški progi.

Leo Mladich, pot. zastopnik.

"BABILON"

Burka v petih dejanjih. Po A. Kotzebuejevi "zmešnjava na zmešnjavo." Za slov. oder nanovo priredil Milan Rojan.

12. Prizor.

Major, Trnovski, Jelka.

TRNOVSKI: Bog vas sprejmi, gospod major. Stojim vam na uslužo.

MAJOR: Imam li čast govoriti s hišnim gospodarjem?

TRNOVSKI: (vzdihne) S hišnim gospodarjem? To sem jaz.

MAJOR: Ne zamerite: noč, nevihta!

TRNOVSKI: Že dobro! Bodite kar domači! V moji hiši se dobro spi. Moje postelje slavijo po vsej deželi.

MAJOR: Vaš gostoljubni sprejem me je zelo razveselil, za kar sem vam iskreno hvaležen. V znak hvaležnosti hočem poskusiti, da Vas spriznjam z možem, ki je meni drag in s katerim živite v velikem sovraštvu.

TRNOVSKI: Ne razumem vas.

MAJOR: Moja navada je, da govorim odkritostno. Vi so vratite gospoda Trnovskega?

TRNOVSKI: Koga?

MAJOR: Gospoda Kazimirja Trnovskega.

TRNOVSKI: Ha, ha, ha! Čemu bi ga sovražil?

MAJOR: E, z grofico Bandiero ste hoteli prvi plesati,

TRNOVSKI: Jaz? Plesati? Povej ti, Jelka, kaj misliš?

TRNOVSKI: Mene si je izbrala?

MAJOR: Ne vas, gospoda Trnovskega.

TRNOVSKI: Ali čuješ, Jelka?

MAJOR: Mož vaše starosti — oprostite — bi ne smel biti tako sovražen. S tem sicer nikakor ne zagovarjam gospoda Trnovskega, kajti poznam ga dobro, čeprav ga že nisem videl šestnajst let.

TRNOVSKI: Dobro ga poznate? Ha, ha, ha!

MAJOR: Grom in strela! Če ga poznam? Včasih je malo prisojjen, to je res, vendar pa dobra duša, ki nikomur ne skrivi niti lasu.

TRNOVSKI: Kaj? Prismojen sem? V moji hiši se me držite zasmehovati?

MAJOR: Kdo vrha je imel vas v mislih?

TRNOVSKI: Da sem prisojjen? Tega ne trpm v svoji hiši.

MAJOR: Veseli me, da se potegnete zanj!

TRNOVSKI: (Jelki) Ali slišiš Jelka? Meni se zdi, da mož ni pravega razuma.

JELKA: Jaz mislim ravno tako.

TRNOVSKI: (zase) Smili se mi! (majorju) Gospod major, pojrite z meno, večerja je pripravljena in če vam je prav, izpijeti na čašo na zdravje gospoda Trnovskega.

MAJOR: Iz srca rad!

TRNOVSKI: Prosim, kar vstopite! (Oba odideta)

JELKA: In temu prismedetu me je teta obljuhila! (Odide z njima)

Zastor pade.

ČETRTO DEJANJE.

2. Prizor.

Maks (sam), pozneje Fric, sluga Franc.

MAKS: Oho, zopet so me imeli v pasti! Žal, da se je major tako hitro zdral, sicer bi ne bilo smeha ne konca ne kraja. A, kje neki je bil Franc? Njemu ne prizansem, (pokliče v drugo sobo) Franc, Franc!

FRANC: (pride hitro) Želite, gospod Maks?

MAKS: Kje je Fric?

FRANC: Šel je k gospodu župniku.

MAKS: K župniku? Čemu tja?

ZA IDEJE NAŠIH ORLOV.

(Konec.)

Da naša lastna malomarnost je kriva, da pustimo katoličani svojo njivo sovražniku, da na nju seje svoje strupene sadove brezversta. Prav nič ne pomislimo na besede sv. Evangelija, ki pravi: "Drevo, katero ne rodi dobrega sadu bo posekan in v ogenj vrženo." Toraj ne samo, da k temu, kar se godi poniznemočimo, marveč zapademo tudi, ker ne rodimo nobenega sadu za dokaz, da imamo versko prepičanje, "ker vera brez dobrih del je mrtva."

"Vem, da to moje pisanje ne bo našlo drugega, kakor da bodo oni kateri so pri tem prizadeti briči norce. Ali meni je malo zato, kaj taki poreko, saj vseh dni še ni konec — — —

V stari domovini po vojni, od kar se na novo organizirajo "Orlovske organizacije," katere je osnoval in ustanavljal najprvo rajni Dr. Ev. Krek je zavladal drugi duh, te organizacije so se zanesle in razširile po vsej Jugoslaviji, zedinili so se Hrvati in Slovenci in letno priejajo velike manifestacije. Začasna, ko sem bil v Mariboru na I. Jug. Taboru je bilo okrog 50 tisoč katolikov iz vseh delov nove države, nekaj tudi iz Francije in nad 400 Čehov in Slovakov je prihelo na slavnost svojih južnih slovanskih bratov. Leta 1921. se je Tabor vršil v Strassburgu na Francoskem, lansko leto v Brnu na Moravskem, katerega se je udežilo nad 100 tisoč ljudi, kar mi je poročal moj priatelj Mr. Pucelj iz Ribnice, katerega pisemo bom o prilikl priobičil.

Odkar so Sokoli postali v domovini za Vero nerodoviten sad in še celo naravnost nasprotniki vere, od tedaj so zavzeli njihove prestore "Slovenski Orli", borba se vodi odločno in nevstrseno z agitacijo za svoje krščanske ideale, bi bili tudi daleč naprej, kot smo danes. Ne rečem s tem, da se ni ničesar delalo. Delalo se je, a kako? Posamezniki so tu pa tam odbijali napade. A kaj je posameznik proti močni nasprotni organizirani vojski? Ničesar! Njegov glas če tudi krepak, je le glas posameznika, in ko on izgine iz površja ni za njim nikogar več, ki bi na-

IŠČE SE TYPISTINJA, večica angleškega in slovenskega jezika ter splošnega dela v pisarni. Služba stalna, plača po dogovoru. Ponudbe naj se pošljajo na:

EDINOST PUBL. CO.
1849 West 22nd St.,
Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem cjenjenim naročnikom in priateljem našega lista po državi Pennsylvania in New York uljedno naznanjam, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročino, oglase in sploh vse, kar je v zvezi z listi Edinost, Ave Maria in Glasnikom P. S. J.

Vse naše naročnike prosimo, da mu gredo pri tem njegovem delu za katoliški tisk na roko in mu pomagajo širiti list, ki se bo razširjanje katoliškega prepičanja.

Up. Edinosti in Ave Maria.

7

A STAVE

bandera, regalije in zlate zname za slovenska društva izdeluje najbolje in najcenejše
EMIL BACHMAN,
2107 So. Hamlin Avenue,
CHICAGO, ILL.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST

Nemecek
1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SOVJ POKLIC VRŠI ŽE 8
30-LETNO IZKUŠNJO!

prihajajo, ko farbajo delavce, a natihoma brusijo svoje meče, s katerimi nameravajo v tebi uničiti vse vrline, ki si jih kdaj podedoval od tvojih vernih slovenskih staršev. Toda mi spimo naprej. Ne ganemo se! In ko vendar živa dejanja današnje dobes nas opozarjajo, kaka velika katastrofa zna priti nad nas, ako bomo še nadalje dremali. Krvala peklenška drama, ki se odigrava v poglavju za poglavjem na Ruskem v najbolj odurmolčimo, marveč zapademo tudi, ker ne rodimo nobenega sadu za dokaz, da imamo versko prepičanje, "ker vera brez dobrih del je mrtva."

"Vem, da to moje pisanje ne bo našlo drugega, kakor da bodo oni kateri so pri tem prizadeti briči norce. Ali meni je malo zato, kaj taki poreko, saj vseh dni še ni konec — — —

Kako prav svari krščanski svet kardinal Mercier v svojem članku "For Russia's Redemption," kjer pravi: "Rusija je v velekih razvalinah in dolžnost vseh ljudi je, da se združijo in skušajo rešiti Ruski narod iz nesrečnega položaja, v katerega je pahnjen od protikrščanskega boljševizma." In dalje pravi: "In nobenega časa ni za odlašanje, mi moramo združiti vse naše napore za pomoč našim Ruskim bratom. To zahteva od nas krščanska humaniteta in civilizacija . . ." In na drugem mestu zoper pravi: "Svetovna vojna je tekot štirih let pobrala do 10 milijonov življenj. A kaj je to proti ravnanju krvnikov boljševikov? Boljševski socializem je poslal na drugi svet od 20 do 30 milijonov ljudi . . . Ni moj namen sugestirati, da se mora rdeče krvnike s silo razrožiti; a eno je, čim dalj jih bo svet gledal križem rok, temveč krvnike bo imel pred seboj . . ."

Tako je tudi z nami. Ko bi bili mi Slovenci pred petnajstimi leti nastopili odločno in nevstrseno z agitacijo za svoje krščanske ideale, bi bili tudi daleč naprej, kot smo danes. Ne rečem s tem, da se ni ničesar delalo. Delalo se je, a kako? Posamezniki so tu pa tam odbijali napade. A kaj je posameznik proti močni nasprotni organizirani vojski? Ničesar! Njegov glas če tudi krepak, je le glas posameznika, in ko on izgine iz površja ni za njim nikogar več, ki bi na-

domestil njega.

Nam je predvsem potreba skupne organizacije. Brez te smo nič! Le z močno organizacijo za nami bi bili nekaj, pred katerimi bi se pričele tresti hlače našim nasprotnikom. Organizirajmo se, in jačimo svoje čete, sebi v zaščito in obrambo — a sovragu v strah in trepet!

Če prezremo te kritične trenutke, ki nas vabijo na resno delo potem zasluzimo po pravici resnega maščevanja, ker čas je dan nam na razpolago, a mi ga nočemo, rajši ga tratimo in prepuščamo sovražniku.

Če bomo držali še naprej kržem roke bo naša malomarnost poplačana s žalostno usodo, s tisto kravovo usodo, s katero se placi Rusko malomarnost pred našimi očmi. Mi vemo, kajka je ta usoda, statistika jo nam slika s svojimi trideset milijoni človeških žrtev. Ni to dovolj strašni portret te usode? Zemlja se stresa, ker ne more požirati

ČE BI DIOGENES DANES ŽIVEL.

Diogenes, slavno znani grški filozof (412-323 pr. Kr.), je učil, da moder človek, ako hoče biti zadovoljen, mora sovražiti bogastvo, moč, sploh vse, kar je nepotrebitno. Hodil je bosonog, spel je v sodu in vrgel je celo stran leseni polnik, ko je videl nekega dečka zajemati vodo z dlanjo. Ampak če bi živel danes, bi prav gotovo pristal na to, da ena stvar ni odveč in to je Trinerjevo zdravilno grenačno vino. To vino je potrebno za tisoče in tisoče. Mr. Jos. Janaček, Frankfurt, N. Y., je priporočal isto svojemu gospodarju, domaćinu, in 6. aprila, ko je ponovil naročilo, nam je pisal: "Rekel mi je, da je Trinerjevo zdravilno grenačno vino najboljše zdravilo, ki ga je kedaj poskusil in da ne bo nikoli brez njega. Isto mu čudovito pomaga, počuti se mnogo boljše in je močnejši, dobil je zopet dober tek in dviganje, ki ga je napadlo vsak dan, je prenehalo." Vsak lekarnar ali trgovec z zdravili ga ima v zalogi, poskusite ga!

OPRILIKI SREBRNEGA JUBILEJA

se priporočam vsem rojakom iz okolice, ki bodo na ta dan posesti redko slavnost 25-letnice naše župnije, da bom imel te dni na razpolago prenosiča, vsakovrstna izborna okreplila itd.

Vsem se najtopleje priporočam!

JOHN VIDMAR,
Slovenski gostilničar
2346 Blue Island Ave. Chicago.

NA PRODAJ IMAM

v bližini slovenske cerkve in šole vsakovrstne hiše, posestva s trgovinami in privatnih po različnih cenah. Istotako imam več hiš in lot na prodaj od zunaj Chicago.

Vsem rojakom Slovencem in Hrvatom se prav toplo priporočam, da kateri želijo hišo ali kako drugo posestvo, da se zglašijo pri meni.

Opravljam tudi vsa notarska dela kot affidavite, kupne pogodbe, preiskujem lastninske pravice za tu in stari kraj in zavarovalnina za vse slučaje. Vsem se toplo priporočam!

JOHN J. KERSTNIK,
West Side Real Estate and Exchange System.
1931 West 21st Place,
Phone: CANAL 3773.

nedolžne krščanske krvi, ki jo preliva nesrečni Ruski narod po zaslugah modernih Neronov Lennina in Trockija. — Pa prihaja v ovcjih oblekah naše slovensko dečje časopisje in hinavsko zadržje —

govarjali, so sokrivci in verski izdajalci, kajti mi vsi imamo zdrav razum od Boga, vemo, kaj je prav in kaj ni prav, vemo kaj je naša dolžnost, pa ničesar ne storimo, ali iz strahu, ali pa iz dobičkažljnosti.

Sodružni katoliki! Vzбудimo se! Čas prihaja! Prihaja z vso svojo resnostjo. Ne sedimo doma za pečjo, mejtem, ko je sovražnik z vsemi silami na delu, ker če bomo, bomo enkrat temeljito obžalovali.

Naprej za krščanske ideale! Naprej za orlovske organizacije! Oglasil se bom še večkrat, Ostajam čitateljem odkrit in načlonjen.

— Ako tvoj sosed ni naročen na list Edinost, nagovori ga, da se naroči. Katoliški list v vsako hišo naj bo geslo katoličanov!

POD GENO.

Se prodaja 6-rentna zidana z ploščami krita hiša na 22-tem Street blizu Slovenske Cerkve.

Ima veliko predstrešje, in velik garage od zadaj prostoren za tri kare.

Elektrika in gas, hiša je v dobrem stanju, renta se mesečna za \$136.00.

Cena \$12750.00.
Oglasite se pri:

FRANK KOSMACH,

ali pri Emil A. Basener,
2116 West 22nd Street.
Telefon: Canal 2138.

Anton Grdina.

— — —

Mati, ki svoje otroke opravlja, tako mati opravlja sama sebe; kakoršno drevo — tak sad!

IMENIK KNJIG

ki se dobe v zalogi

knjigarne Edinost

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

ANGELSKA SLUŽBA za decke (kako se strošek pri sv. misi)	.05	BOY	Louis Coloma	.75
DEVICA VENIMA, smarnice	.95	BOYNTON, William, Lovcen	.14	
DUHOVNI BOJ	1.00	SVETA	.15	
DUŠA POPOLNA	1.00	DUŠA MARS in Mecumia	.20	
DUŠA SPOKORNIA	1.00	DUŠA POVET	.20	
DUŠA VZROČNA	1.00	DUŠA, LAJN, LUDVÍK	.15	
DUHOVNE zakladnice Tomaža MAJNIKOVA, KRALJICA	.45	DUŠA, ZDRAVÍ, LUDVÍK	.15	
MOJ TOVÁRÍS	1.00	DUDNÍK, Karel, MUDR. Jan	.05	
NEBESKA Hran. I. in II. sv. a \$125.	2.50	DUBKOVSKA LJUDSKIH IGER	3. zvezek	
OBREDNIK DR. NAJSV. IMENA	1.00	DUBINSKI, Tepeček	.45	
OBREDNIK Krátkanski Mater	.35	DUBINSKI, Zdeněk: Izgubljeni sin	.30	
OBREDNIK za III. red sv. Františka PRESEVATA EVHARISTIJA	1.00	DUBINSKI ODEK III. sv. V boju za posle, moške vloge, Palečík, měsane vloge	.50	
PRIPRAVA NA SMRT	1.25	DUBINSKI, Zdeněk: Pastirci v klobouku, moške vloge	.50	
SV. KRIZÍSEK POJEC	1.00	DUBINSKI, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.50	
SMARNICI, Volčík	.95	DUBINSKÝ, Zdeněk: Janaška deklina, daterin blagovos, ženske vloge: Sv. Hostjan, m. ul.	.25	
SMARNICI, Škufec	.95	DUBINSKÝ, Zdeněk: Fabiola in Neza, ženske vloge: Turki pred Dunajem, mož, uloge	.25	
SMARNICI arskega župnika	.25	DUBINSKÝ, Zdeněk: 20. snopíc: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
VDODNIK III. reda	2.00	DUBINSKÝ, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
KEY OF HAEVEN, molitvenik pripraven za všakoraj prirodne oblike v različnih vezavah, cena — od 80c. do 1.00	2.00	DUBINSKÝ, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
THE CHILD'S PRAYER-BOOK molitvenik za otroke, cena — od 25c. do 1.00	1.50	DUBINSKÝ, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
THE DEVOUT CHILD, malí molitveník za mládež, cena — od 25c. do 1.00	1.50	DUBINSKÝ, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
THE YOUNG MAN'S GUIDE, molitvenik za mládeženky, cena — od 25c. do 1.00	2.00	DUBINSKÝ, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
THE YOUNG GIRL'S GUIDE, molitvenik za dekleta, cena — od 25c. do 1.00	2.00	DUBINSKÝ, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
VISIT TO THE MOST HOLY SACRAMENT, molitve za vsak dan in mesec, pravřezena za vsakoukratnou vloge, apětice — od 25c. do 1.00	1.50	DUBINSKÝ, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
ZVONCEK, navádza vloge	1.00	DUBINSKÝ, Zdeněk: Vestalka, Smrt Marie Dívčice, Marián, otrok, same senese vloge	.25	
ZVONCEK, vloge</				

